MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Ihminen siis on, mitä kuvittelee olevansa, siksi pitää olla tarkkana, mitä itsestään ajattelee. **MARJA-RIITTA VUORELA ILKASSA**

Talous ei kestä verojen nostoa

Taloustieteilijä John Maynard Keynesin vuonna 1936 julkaiseman talousteorian mukaan taloustaantuman syynä on kysynnän vähyys. Teorian mukaan valtion pitäisi taantumassa lisätä kysyntää ja saada talous näin uudelleen vauhtiin.

Toisaalta vauhdikkaan talouskasvun aikana valtion pitää estää talouden ylikuumeneminen muun muassa veronkorotuksin.

Pääministeri Matti Vanhasen (kesk.) hallitus pyrki torjumaan vuonna 2008 alkanutta finanssikriisiä lisäämällä valtion velanottoa. Hallitus onnistui ainakin osin lievittämään yleismaailmallisen taantuman vaikutuksia Suomen talouteen.

Nykyinenkin hallitus ”elvyttää” taloutta ottamalla vuosittain noin seitsemän miljardia euroa lisää velkaa. Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) hallituksen ongelmana on, että taantuma on jatkunut pitkään ja näyttää ainakin Suomen osalta edelleen jatkuvan.

Suomella ei ole kuitenkaan loputtomasti varaa velkaantua. Julkisen velan osuus bkt:stä uhkaa ylittää kasvu- ja vakaussopimuksessa sovitun 60 prosentin rajan.

Velkaantumiskierteen katkaisemiseksi Kataisen hallitus sopi jo hallitusohjelmassa, että taloutta sopeutetaan yhtä suurilla veronkorostuksilla ja menoleikkauksilla.

Tähän mennessä hallitus on päättänyt noin viiden miljardin euron sopeutustoimista. Käytännössä sopeutus on toteutunut kuitenkin suurimmaksi verotuksen kautta, koska menoleikkaukset ovat painottuneet kuntien valtionosuuksiin. Kunnat ovat joutuneet nostamaan veroprosenttejaan reippaasti.

Hallituksella on pääministeri Kataisen ja valtiovarainministeri Jutta Urpilaisen (sd.) mukaan maaliskuun budjettiriihessä edessään kolmen miljardin euron säästöpäätökset.

Hallituksen linjaa arvostellaan yhä voimakkaammin. Talousasiantuntijoiden mukaan veronkorotusten tie on kuljettu loppuun. Työn ja kulutuksen verotus on Suomessa jo nyt Euroopan tiukinta.

Myös pienten hallituspuolueiden edustajat kritisoivat suunniteltuja verojen korotuksia ja leikkauksia.

Puolustusministerin, RKP:n puheenjohtajan Carl Haglundin mukaan on todennäköistä, että hallituksen linjasta ei voida pitää kiinni. Haglund muistuttaa, että hallituksen päätökset ovat kohdelleet kaltoin varsinkin maanviljelijöitä.

Puolustusministeri Carl Haglundin (r.) mielestä maanviljelijöitä on säästöpäätöksissä kohdeltu kaltoin.

Ympäristöministeri, vihreiden puheenjohtaja Ville Niinistö arvioi, ettei uusia sopeuttamispäätöksiä ehkä tarvitakaan. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtajan Annika Lapintien mielestä uudet leikkaukset olisivat ihmisten kannalta todella tuhoisia. (MT 29.1.)

Hallituksen toimista huolimatta taloustilanne on heikentynyt edelleen. Pellervon taloustutkimuksen toimitusjohtaja Pasi Holm muistuttaa, että työpaikkoja on reilun vuoden aikana kadonnut 50 000. Holmin mukaan talouskasvua ja työpaikkoja pitäisi saada nopeasti lisää. (KL 28.1.)

Julkisen talouden velkaantumista on vaikea pysäyttää, koska kauppatase on vahvasti alijäämäinen. Verojen korottaminen ei kuitenkaan paranna yhtään Suomen kilpailukykyä eikä lisää talouskasvua.

Suunnitelmissa oleva ruuan ja lääkkeiden arvonlisäverojen kiristäminen kohdistuisi eniten kaikista vähäosaisimpiin.

Sen sijaan, että hallitus keskittyy leikkausten ja veronkorotusten pohtimiseen, pitää tehdä päätöksiä, joilla lisätään suomalaisen työn ja tuotteiden kilpailukykyä sekä vientimarkkinoilla että kotimaassa. Ilman talouskasvua julkista taloutta ei saada tasapainoon.

Jos uusia säästöpäätöksiä tarvitaan, pitää ne kohdistaa nopeasti kasvaneeseen byrokratiaan.

> **Ilman talouskasvua julkista taloutta ei saada tasapainoon.**

Kotimainen arvossaan

Suomalaiset osaavat arvostaa sittenkin kotimaista ruokaa. Näin on lupa päätellä tutkimuksesta, jonka Ajatuspaja e2, Maaseudun Sivistysliitto ja MTK julkistivat tällä viikolla.

Yhdeksän vastaajaa kymmenestä arvioi, että kotimaista ruuantuotantoa tarvitaan. Myönteinen uutinen oli myös se, että maataloustukien merkitys kotimaisen ruuan tuotannolle ymmärretään oikealla tavalla. Kolme suomalaista neljästä pitää maataloustukia tarpeellisina.

Poliittisessa propagandassa menevät jauhot ja vellit usein sekaisin. Maataloustuet kuuluvat siihen poliittiseen sanastoon, josta takavuosina oli helppo saada riita aikaan. Niin myös saatiin.

Maailma on muuttunut niin, että maatalouden vastaisella propagandalla ei enää pitkälle pötkitä. Valistuneet kuluttajat tietävät, että kotimaisen tuotannon ehto on kilpailukyky. Rajat ovat auki tuontiruualle.

Maataloustukia maksetaan kaikkialla EU:n alueella ja myös muualla maailmassa. Suomi ei voi olla tässä asiassa poikkeus. Meillä on lisäksi kilpailun haittatekijänä kylmä ilmasto, mikä pienentää satoja.

Nykyajan kuluttaja ymmärtää tämän hyvin. Maataloustuet ovat läpinäkyviä ja ne ovat välttämättömiä, jotta suomalainen ruoka pärjäisi halpatuontia vastaan. Tuet alentavat ruuan hintaa.

Iloinen asia on myös se, että nuoret painottavat kotimaisen ruuan tärkeyttä nyt enemmän kuin ennen. Kotimaisuus merkitsee ennen kaikkea korkeaa laatua, puhtautta ja ympäristöystävällisyyttä. Myös kotimaisen ruuan alkuperä on selvä. Nämä ovat asioita, jotka ratkaisevat, mitä ostoskoriin valitaan.

VIERASYLIÖ

Luonnonhoito kaipaa lapioita ja kirveitä

Talousmetsien luonnonhoito on aktiivista elinympäristöjen kunnostamista ja hoitamista, jossa pääosassa on tekeminen metsässä. Lähteiden kunnostaminen ja ojien tukkiminen ovat kuraista kaivuri- tai lapiotyötä. Toisaalla paahderinteiden puuston poistossa syntyy polttopuuta.

Koska luonnonhoito on kaukana passiivisesta suojelusta, se sopii myös suojelua vierastaville metsänomistajille.

Yleisimpiä luonnonhoitokohteita ovat paahde-elinympäristöjen ja lehtojen hoito, lähteiden ja pienvesien kunnostus sekä korpien ja muiden soiden ennallistaminen. Usein luonnonhoitohankkeen toteutus edellyttää toimimista samaan aikaan usean tilan alueella.

Luonnonhoidosta on paljon konkreettista hyötyä metsänomistajalle. Esimerkiksi riekko- tai karpalosuon ennallistaminen parantaa riistakantoja ja marjasatoja.

Monet luonnonhoidon toimet ovat samalla vesiensuojelua. Veden laadun kohenemisesta on suoraa hyötyä monille, muun muassa ranta-asukkaille, kalastajille ja uimareille.

Varoja ja osaamista toteutukseen on Suomen metsäkeskuksessa, joka pyörittää luonnonhoitohankkeita osana metsien monimuotoisuutta turvaavaa Metso-ohjelmaa. Talousmetsiin kohdistuva hankemuotoinen luonnonhoito rahoitetaan kemeravaroista, eikä omistajalle aiheudu toiminnasta kuluja.

Hankkeisiin osallistuminen ei sido suojelusopimuksiin, ja kunnostettu kohde jää omistajalle, joka päättää alueen tulevasta käytöstä osana tilan muuta metsänhoitoa. Omistajat tekevät luonnonhoitoa aina täysin vapaaehtoisesti ja omista lähtökohdistaan.

Luonnon huomiointi on osa metsänhoitoa

Monia luonnonhoidollisia valintoja voi jokainen maanomistaja tehdä omalla tilallaan.

Metsiin voi raivauksissa, harvennuksissa ja maanmuokkauksessa jättää tiheiköitä riistalle, suosia lehtipuusekoitusta tai säästää lahopuita. Tämän kaiken voi tehdä ilman hankebyrokratiaa tai erillistä rahoitusta.

Ideaalitilanteessa innokkaat maanomistajat ja osaavat ammattilaiset kehittävät luonnonhoitoa yhdessä.

Näitä ammattilaisia on Suomen metsäkeskuksen lisäksi metsänhoitoyhdistyksissä, metsäpalveluyrityksissä ja puunostajissa. He ovat usein paikalla, kun omistaja tekee ratkaisuja metsiensä hoidosta. Omistajan toiveesta voidaan luonnonhoito nostaa esiin myös metsäsuunnitelmassa.

Hyvällä suunnittelulla töiden kustannukset pysyvät maltillisina. Esimerkiksi puron kunnostaminen maksaa keskimäärin alle kymmenen euroa metriltä ja lähteen kunnostaminen keskimäärin alle 800 euroa.

Paljon voidaan tehdä myös talkoilla. Metsästäjät ovat talkootyöllä kunnostaneet metsästysalueidensa riistaelinympäristöjä lähes ilmaiseksi. Hakkuutähteiden poistaminen lehdosta miestyönä sopii hyvin talkoilla tehtäväksi työksi. Kuusia lehdosta poistettaessa syntyy lisäksi puutavaraa.

> **Luonnonhoito on kaukana passiivisesta suojelusta.**

Parhaimmillaan luonnonhoidosta hyötyvät kaikki. Metsäiset elinympäristöt ja -lajit elpyvät, ja metsänomistaja pääsee nauttimaan aiempaa kauniimmasta ja monimuotoisemmasta metsästä.

Uhanalainen rupilisko lisääntyy Pohjois-Karjalaan kaivetuissa tekolammissa ja paahderinteiltä löytyy polttojen jälkeen uhanalaisia kasvi- ja hyönteislajeja.

Luonnonhoito vaikuttaa positiivisesti myös riistakantoihin. Uudet riistanhoitopainotteiset metsänhoitosuositukset ovat parhaillaan valmistumassa.

Lisää tehoa luonnonhoitoon

Metso-ohjelman tavoitteena on pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen sekä vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys. Kunnianhimoiseen tavoitteeseen pyritään kehittämällä suojelualueverkostoa ja talousmetsien luonnonhoitoa.

Suojelualueiden perustamiselle on edelleen tarvetta, mutta valtaosa metsistämme on jatkossakin talouskäytössä. Etenkin suojelualueiden lähistöllä luonnonhoito voi merkittävällä tavalla ylläpitää metsien lajistoa.

Euroopan unioni luo painetta luonnonhoidon ja ennallistamisen lisäämiseen. Unionin biodiversiteettistrategiaan on kirjattu tavoite, jonka mukaan jäsenmaiden tulee ennallistaa 15 prosenttia heikentyneistä ekosysteemeistä vuoteen 2020 mennessä.

Vielä ei ole selvää, millainen määrä ennallistamista ja luonnonhoitoa kullekin jäsenmaalle lankeaa, mutta selvää on, että Suomessa painopiste on metsissä ja soissa.

Osaamista löytyy hoitotöihin

Aikaisemmin Metsäkeskus vastasi luonnonhoidon toteutuksesta alusta loppuun. Metsäkeskusuudistuksen jälkeen Suomen metsäkeskus etsii töille sopivat tekijät erillisten hankehakujen kautta.

Metsäkeskuksen valvomia konkreettisia hoitotöitä tekevät esimerkiksi yksityiset metsäpalveluyritykset tai metsänhoitoyhdistykset.

Luonnonhoitotöihin ja hakumenettelyyn on koulutettu uusia toimijoita ympäri Suomea vuonna 2013. Luonnonhoidollista osaamista löytyy jo suurelta joukolta metsäalan ammattilaisia. Metsänomistaja voi testata oman luottoammattilaisen osaamista kysymällä luonnonhoidon mahdollisuuksista omalla tilallaan.

Luonnonhoito tarjoaa omistajalle keinoja monipuolistaa metsien käsittelyä ja näin saada metsistä yhä enemmän hyötyjä.

Metsästäjän kannattaa panostaa riistanhoitoon, virkistyskalastajan vesien suojeluun ja lintuharrastajan kosteikkoihin. Metsistään voi hyötyä muutenkin kuin kantorahatuloina – tähän luonnonhoito tarjoaa uusia mahdollisuuksia.

Luonnonhoito vaatii edelleen ennakkoluulotonta uusien keinojen ideointia ja testaamista. Avainasemassa ovat aktiiviset metsänomistajat. Innostunut omistaja yhdessä asiansa osaavan ammattilaisen kanssa saa halutessaan aikaan kaivattuja käytännön tekoja metsässä.

Ammattilaisten neuvoin luonnonhoidossa on helppo päästä alkuun. Töitä voidaan tehdä yhtä helposti kuin perinteisiä hakkuita, toisinaan jopa hakkuiden yhteydessä.

Luonnonhoitoon kannattaa ryhtyä avoimin mielin.

MIRJA RANTALA
SAIJA KUUSELA

Rantala on Metsäntutkimuslaitoksen tutkija ja Kuusela Suomen ympäristökeskuksen projektipäällikkö.

PÄIVÄN KUVA

ANTERO YLITALO

Puukemia pelastaa pakkaselta

Pohjoiset puulajit kestävät monen kymmenen asteen pakkasen.
Puun soluissa veden määrä vähenee ja kemiallinen koostumus muuttuu ennen talvea. Solut havaitsevat talven tulon vähenevästä valon määrästä.
Solu alkaa tuottaa solulimaan sokereita, proteiineja ja hiilihydraatteja. Kun jäätyminen alkaa, solut vähentävät vettä solulimasta soluväleihin. Puusoluihin kertyy myös jäänestoainetta, dehydriini-proteiinia. Tämäkin sitkeä mänty Toholammin Kopsannevalla selvinnee seuraavaan kasvukauteen.

KOLUMNI: JARMO PALOKALLIO

Nuori, ryhdy byrokraatiksi!

Miltä kuulostaisi hyväpalkkainen homma, jossa saa olla oma herransa ilman mainittavia suorituspaineita. Kauppaan kuuluu eläkkeelle jatkuva työsuhde, löysät työajat ja pitkät lomat.

Jos alkoi kiinnostaa, kannattaa hakeutua byrokraatiksi. Se on tulevaisuuden ala jos mikä.

Yksi länsimaiden talouskasvua hyydyttävä ja työttömyyttä kasvattava tekijä on tehdastyön automatisointi ja siirtyminen halvempiin maihin. Robotit ovat korvanneet myös palveluammattien perinteisiä töitä.

Käynnissä oleva murros ei koske byrokraatteja. Virkamieskunnan jatkuva kasvu on verrattavissa luonnonlakeihin.

Sitä ei pysäytä mikään.

Julkisen talouden osuus Suomen kansantuotteesta nousee ehkä jo tämän hallituksen toimikaudella kahteen kolmasosaan.

Julkinen talous on paisunut Suomessa nopeasti. Vielä 1970-luvun lopulla sen osuus jäi 40 prosenttiin. EU:n keskiarvo on 50 prosentin tietämissä.

Suoraa sanottuna julkisen talouden taakka on kestämätön. Jopa suuri ja mahtava Neuvostoliitto kaatui lopulta kaiken tukkivaan byrokratiaan.

> **Virkamieskunnan jatkuva kasvu on verrattavissa luonnonlakiin.**

jarmo.palokallio@maaseuduntulevaisuus.fi

Löysää julkisen talouden puolella on enemmän kuin myönnetään. Eräs kaverini kertoo työpäivästään suuren kaupungin rakennusvirastossa seuraavaa.

Aamu alkaa kahvilla ja päivän lehtiin tutustumisella. Sitä seuraa muutama tunti tarkkaan harkittua työskentelyä.

Sanomaton sääntö on, että kuntalaisten ja yritysten hakemuksia käsitellään sen verran vitkaan, etteivät paperipinot pöydillä madallu eivätkä päätösten odotusajat lyhene.

Mikäli niin kävisi, viraston johto alkaisi epäillä työvoimaa olevan liikaa. Mikä tietenkin pitää paikkansa. Hommat hoituisivat puolta nopeammin puolella väestä.

Lounaan jälkeen alkaa valmistautuminen kotiin lähtöön. Silloin virkamiehet hoitavat ”juoksevia asioita”.

Onneksi on netti. Sieltä löytyy kaikkea kivaa. Aika riittää myös omien asioiden ja harrastusten hoitoon.

Perjantaina virasto on virallisesti auki peräti kolmeen asti, mutta virkamiesten tavoittaminen vaikeutuu kummasti jo yhden jälkeen. Silloin valmistaudutaan viikonloppuun.

Tylsää työrutiinia piristetään seminaareilla. Niihin osallistutaan ahkerasti, sillä niistä saa erillisen korvauksen, vaikka ne järjestetään työaikana. Vähintään nyt vastaavan määrän vapaa-aikaa.

Byrokraatin yöunta eivät häiritse yksityiseltä puolelta tutut yt-neuvottelut ja irtisanomiset. Ne kuuluvat toiseen maailmaan.

Pienissä kunnissa saattaa talous olla vähän ahtaalla. Byrokraatit ovat silti turvassa, sillä irtisanomiset ja lomautukset on tapana kohdistaa tuottavaan portaaseen.

Eihän siinä muuten mitään järkeä olisi.

Taloutensa kuralle ajaneissa kunnissa työntekijöiden onnenpotkuja ovat kuntaliitokset. Ne tuovat viiden vuoden suojan kaikille työsuhteille.

Työntekijöiden kannalta järjestely on ymmärrettävä. Kuntalaisten etu on sitten ihan toinen juttu.

Maan talouden kannalta valitettavaa on, että suuri osa byrokraateista käyttää tarmonsa taloudellisen toimeliaisuuden torppaamiseen.

Siltä osin vaihtelu esimerkiksi elykeskusten välillä on suurta.

Miten toisin asiat olisivat, jos virkamiehet keskittyisivät oikeasti kuntalaisten palveluun ja alkavat edistää kaikin käytettävissä olevin tavoin talouden vahvistumista?

LEHTIKATSAUS

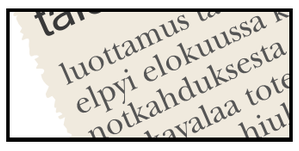

Oraita ei saa taittaa

Kauppalehti varoittaa taittamasta kasvun hentoja oraita. *”Teknologiateollisuuden elpyminen on nyt hennolla oraalla. Sitä ei saa taittaa maaliskuun kehysriihen päätöksillä. Teollisuuden kustannustaakkaa ei pidä lisätä veroilla ja maksuilla. Toisaalta myöskään innovaatiorahoitusta ei saa leikata.*

Teollisuuden viesti hallitukselle on, että nyt on julkisen sektorin säästöjen ja rakenneuudistusten aika. Se nostaisi myös Suomen tuottavuutta. Hallinnollisen taakan keventäminen muun muassa ympäristölainsäädännössä antaisi sekin lisävauhtia yritysten liiketoimintaan.

Suomen vienti on finanssikriisin pohjavuoden 2009 jälkeen kehittynyt euromaista neljänneksi huonoiten. Muut alisuorittajat löytyvät Välimereltä.”

”Suomelta sanotaan puuttuvan visioita. Teknologiateollisuus nostaa Jäämeren arktisen ulottuvuuden Suomen visioksi. Sen mielestä Suomen on oltava aktiivinen, jotta EU:lle luotaisiin arktinen osaamisohjelma, jossa Suomi voisi tavoitella jopa johtavaa roolia.”

Jäämerelle tarvitaan rata

Kaleva ihmettelee hallinnon nuivaa suhtautumista Jäämeren rataa kohtaan.
”Mikäli vain ministereistä ja virkamiehistä on kiinni, ei oululaisten kannattaisi tehdä aloitteita, koska ne ammutaan kuitenkin alas. Hallinnosta löytyy aina joku kuivakka virkamiesnäkemys tai selvitys, joilla ehdotukset kumotaan.

Nyt on vuorossa Jäämeri-reitin torppaaminen. Valitettavasti myös liikenneministeri Merja Kyllönen (vas.) liittyi kuoroon (Kaleva 29.1.), joka ei näe perusteita Jäämeren radalle. Ministeri ei usko, että radalla riittäisi kuljetettavaa. Norja on jo pitkään osoittanut kiinnostusta radan rakentamiseen, mutta keskusteluista puuttuu osapuoli, jos ministeri kääntää selkänsä.

Näin siitä huolimatta, että hallitus on hyväksynyt uuden arktisen strategian ja Oululla on valtion kanssa tehdyn kasvusopimuksen mukaan erityisvastuu arktisesta osaamisesta ja aluekehittämisestä.”

”Maailman mittakaavassa arktiseen vesiväylään on luonnonvarojen ohella kasvavaa kiinnostusta.”

”Mahdollisuudet on oivallettu toisella puolella maapalloa, mutta ei kehäkolmosen sisäpuolella.”

Wärtsilä yllätti

Konepajayhtiö Wärtsilä yllätti **Pohjalaisen** mukaan sekä oman väkensä että kaikki tarkkailijat tiedolla irtisanomisista.
”Tavallisen kansalaisen järkeen irtisanomiset käyvät huonosti. Yhtiö teki viime vuonna kelpo tulosta ja maksaa kohtalaista osinkoa.

Wärtsilä kuten muutkaan pörssiyhtiöt eivät kuitenkaan noudata toiminnassaan ’yleisen mielipiteen logiikkaa’.”

”Kysyä sopii silti, onko yhtiön johto reagoinut liiankin herkästi? Yt-neuvottelujen tavoitteet ja ajoitukset eivät ole Wärtsilältä aina menneet ihan nappiin. Muistetaan vaikka lomautukset noin vuosi sitten.”